

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3291/2020. (VII. 17.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.32.049/2017/8. számú ítélete, valamint a Kúria Kfv.IV.37.752/2018/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi személy (Magyar Munkáspárt) – jogi képviselője (dr. Bodor Péter ügyvéd) útján – 2019. december 20-án az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.32.049/2017/8. számú ítélete, valamint a Kúria Kfv.IV.37.752/2018/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, V. cikkével, VI. cikk (1) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével, XXV. cikkével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével, valamint 28. cikkével.
- [2] 2. Az indítványozó a Magyar Munkáspárt, amely egy ingatlan-nyilvántartási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási per felperese volt. Az alapügy tényállása szerint a Magyar Munkáspárt 2016-ban egy budapesti ingatlannal kapcsolatos földhivatali határozat eredeti példányának megküldését kérte az illetékes földhivataltól. A határozat 1993-ban született, mellyel a földhivatal az érintett ingatlan korábbi bejegyzett tulajdonosának, a Magyar Szocialista Munkáspárt (a továbbiakban: MSZMP) Központi Bizottságának tulajdonjogát törölte, egyúttal jogutódlás jogcímén a Magyar Szocialista Párt (a továbbiakban: MSZP) tulajdonjogát bejegyezte. A Magyar Munkáspárt kérte ügyféli minőségének megállapítását és ez alapján az érintett végzés eredeti példányának számára való hivatalos megküldését, arra hivatkozással, hogy ő mint jogi személy azonos a tulajdoni lapról törölt MSZMP-vel, így a földhivatali határozat érinti a tulajdonjogát. A földhivatal, majd a fellebbezés folytán másodfokon eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala a kérelmet elutasította, azon az alapon, hogy a földhivatal regisztratív hatóság, és kötik az ingatlan-nyilvántartás adatai, melyektől nem térhet el. Mivel eszerint a Magyar Munkáspárt nem tulajdonos, és nem is volt az, ezért ügyfélkénti kezelése nem lehetséges, tehát az érintett határozat eredeti példányát – melyre az indítványozónak egy polgári perben folytatott tulajdoni vitában lett volna szüksége, melyben az ügyféli minősége alapján hivatkozhatott volna arra, hogy a földhivatal szerint ő azonos a korábbi tulajdonosként bejegyzett MSZMP-vel – nem lehet számára kézbesíteni.
- [3] A másodfokú, közigazgatásilag jogerős kormányhivatali határozattal szemben az indítványozó közigazgatási pert indított; a bírósági felülvizsgálati kérelmében kérte az az első- és másodfokú alperesi határozatok hatályon kívül helyezését, és az alperes kötelezését az érintett határozat részére történő szabályszerű kézbesítésére. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság első fokon jogerős, 21.K.32.049/2017/8. számú ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a bejegyző határozatot az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján nem a Magyar Munkáspártnak, hanem az MSZMP Központi Bizottságának kellett (volna) kézbesíteni; a felperes az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint nem volt tulajdonos, így a bejegyző határozat kézbesítésének és a felperes ügyféli minősége elismerésének megtagadása az alperes részéről jogszerű volt. Kimondta a bíróság, hogy az alperes regisztratív funkciót ellátó hatóság, ezért a tulajdoni lap tartalmából kiindulva kellett eldöntenie, hogy a kérelmező jogosult-e arra, hogy a tárgyi határozat kézbesítését kérje, melynek során jogszerűen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperes nem minősült a tárgyi ügyben ügyfélnek, tehát részére a határozat nem volt kézbesíthető.

- [4] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével szemben a felperes indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, különböző eljárási jogszabálysértésekre hivatkozva, melyek lényege, hogy a bíróságnak érdeemben kellett volna döntenie arról, hogy a felperes azonos az érintett ingatlan tulajdoni lapjáról törölt MSZMP-vel, és ez alapján hatályon kívül kellett volna helyezni az alperesi első- és másodfokú határozatot. Ismételten kérte annak megállapítását, hogy a felperes azonos az MSZMP-vel, vagyis a kérdéses ingatlan tulajdonosának minősül. A Kúria Kfv.IV.37.752/2018/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Indokolásában kimondta, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felülvizsgálati kérelemben írt egyik eljárási jogsértést sem valósította meg, és jogszerűen foglalt állást abban a kérdésben, hogy egy közigazgatási perben nem dönthet semmilyen tulajdonjogi igényről, ahogyan arra a közigazgatási hatóság sem jogosult. A földhivatal mint regisztratív szerv kötve van az ingatlan-nyilvántartásban mint közhiteles nyilvántartásban foglalt adatokhoz; az adatok helytelenségének megállapítására, így a tulajdoni igény megalapozottságáról való döntésre, illetve ennek előkérdéseként a jogutódlás megállapítására vagy meg nem állapítására polgári bíróság jogosult. E tulajdoni per egyébként jelenleg is folyamatban van; a közigazgatási per felperese ebben a polgári perben tudja előadni érveit arra nézve, hogy miért ő a tulajdonos. Ennek eldöntése nem tartozik sem egy közigazgatási hatóság, sem egy közigazgatási perben eljáró bíróság hatáskörébe; erre tekintettel a Kúria a jogerős elsőfokú ítéletet hatályában fenntartotta.
- [5] 3. Az indítványozó, a per korábbi felperese, mind a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.32.049/2017/8. számú ítéletével, mind a Kúria Kfv.IV.37.752/2018/8. számú ítéletével szemben az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a támadott ítéletek alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, V. cikkével, VI. cikk (1) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével, XXV. cikkével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével, valamint 28. cikkével.
- [6] Érvelése több alaptörvényi rendelkezés vonatkozásában sem tartalmazott semmilyen konkrét indokot az alaptörvény-ellenesség megállapíthatóságára; egyebekben pedig érvelése összességében a többi hivatkozott alaptörvényi rendelkezés vonatkozásában is pusztán abból áll, hogy sérelmezte a közigazgatási hatóságok és a bíróságok jogértelmezését, vagyis azt, hogy nem mondták ki, hogy a Magyar Munkáspárt azonos az MSZMP-vel, és ez alapján nem ismerték el az adott ingatlan vonatkozásában egykori tulajdonosi minőségét, azaz alkotmányjogilag releváns érvelést a panasz e vonatkozásokban sem tartalmazott. Az indítványozó szerint az 1956 óta e néven létező MSZMP tekintetében semmilyen jogutódlás nem történt, csak egyszerű névváltozás, melyre tekintettel a mai Magyar Munkáspárt néven működő párt – többszöri névváltoztatást követően – azonos az egykor MSZMP néven létező „társadalmi szervezettel”, a mai MSZP-t pedig 28 magánszemély tag alapította, új pártként, így az nem lehet jogutódja senkinek, tehát az MSZMP-nek sem. Az egyes hivatkozott Alaptörvényben biztosított jogok és más alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában ezen érvelés alapján véli úgy az indítványozó, hogy azokat a támadott bírósági ítéletek sértik; alkotmányjogilag értékelhető érvelést azonban az indítvány nem tartalmaz. Bár az indítványozó számos alkotmánybírói határozatot is hosszan idéz, nem fejt ki, hogy az ezekben megállapított alkotmányos szempontok és kritériumok miért és mennyiben sértik a hivatkozott jogokat és egyéb alaptörvényi rendelkezéseket.
- [7] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az 56. § (2) bekezdése értelmében a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ok szerinti feltételeket. E vizsgálat alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásra alkalmatlan, ennek alapján nem fogadható be.
- [8] Az indítvány egyik hivatkozott alaptörvényi rendelkezés vonatkozásában sem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt azon feltételnek, mely szerint az indítványnak tartalmaznia kell érdemi indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, valamint 28. cikke továbbá nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, így a panasz e tekintetben nem meríti ki az érdemi elbíráláshoz szükséges, az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tartalmi követelményt sem. Összességében pedig az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntések alapjául szolgáló jogértelmezést támadja; a panasz érdemi alkotmányjogi okfejtést nem

tartalmaz. Mivel az indítvány a bírósági döntések tartalmi kritikáját foglalja magában, ezért az nem veti fel annak a lehetőségét sem, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, illetve hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről volna szó, így a panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételnek sem.

- [9] A tényállás megállapítása és az ehhez vezető bizonyítékok felvétele és értékelése, valamint a jogszabályok értelmezése a bíróságok, ezen belül is elsősorban a Kúria, nem pedig az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az Alkotmánybíróság továbbá már a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzésben kifejtette, ezzel kapcsolatos gyakorlata pedig azóta is töretlen, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. [...] [A]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}
- [10] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 42.K.27.814/2018/24. számú ítélete, valamint a Kúria Kfv.II.37.829/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. június 30.

*Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró*

*Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett*

*Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
előadó alkotmánybíró helyett*

*Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett*

*Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett*

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2046/2019.

